

Výmena PEGu

(perkutánnej endoskopickéj gastrostómie) za výživový gombík

Základná informácia k vysvetľujúcemu rozhovoru a k informovanému súhlasu.

Prednedávnom Vám bol zavedený PEG (perkutánná endoskopická gastrostómia), ktorá Vám slúži na prijímanie výživy, tekutín aj liekov do žalúdka. Aby sa predišlo bežným problémom a komplikáciám dlhodobej gastrostómie, navrhujeme výmenu PEGu za výživový gombík. Ide o druh gastrostómie v úrovni kože, ktorá má menej komplikácií, jednoduchšie ošetrovanie a najmä Vám zaručí vyšší komfort, keďže ho pod oblečením takmer nevidno. Výživový gombík pozostáva z vnútorného silikónového balónika, ktorý ho po naplnení vodou fixuje v žalúdku, na vonkajšej strane má adaptér s ventilom, ktorý slúži na pripojenie predlžovacej výživovej hadičky. Tento informačný list Vám má pomôcť pripraviť sa na vysvetľujúci rozhovor, ktorý s Vami vykoná lekár pred samotným vyšetrením a výkonom.

Ako sa robí výkon?

Pri prvej výmene je potrebné zrušiť pôvodný PEG. Výkon nie je bolestivý. Najprv vydezinfikujeme prednú brušnú stenu v okolí PEGu, následne prestrihneme hadičku PEGu v úrovni kože a pinzetkou zanoríme terčik PEGu do žalúdka. Terčik sa vylúči z tela do niekoľkých dní prirodzenou cestou stolicou. Vo výnimočných prípadoch, napríklad pri extrémnej podvýžive alebo v prípade známeho zúženia v niektorej časti tráviaceho traktu, sa musí zanorený terčik vytiahnuť gastroskopicky, inak hrozí jeho zaseknutie v tráviacom trakte. V tomto prípade Vám hltan umŕtvime nastriekaním lokálneho znecitlivujúceho prípravku a dostanete injekciu na upokojenie (sedatívum). V zuboch si držíte umelohmotný náustok, aby nedošlo k pohyzeniu vyšetrovacieho prístroja. Lekár zasúva cez ústnu dutinu ohybný optický prístroj (endoskop= gastroskop) do žalúdka k zanorenému terčiku, ktorý sa uchopí endoskopickými kliešťami alebo slučkou a následne sa vytiahne za gastroskopom ústami von. Keď je PEG zrušený, pristúpime k výmene za výživový gombík. Znovu vydezinfikujeme prednú brušnú stenu v okolí vonkajšieho ústia stómie, do ústia vnoríme merač stómie, ktorým určíme hrúbku brušnej steny a zvolíme správnu veľkosť výživového gombíka. Následne gombík zanoríme do stómie, vnútorný balónik sa naplní vodou a tým sa fixuje v žalúdku. Výmena gombíka sa potom realizuje raz za 3 až 6 mesiacov v ambulantnom alebo domácom prostredí.

Ako sa pripraviť na výkon ?

Pri štandardnej výmene nie sú potrebné žiadne prípravy. Ak sa rozhodneme PEG zrušiť gastroskopicky musíte byť nalačno. Preto nesmiete v deň vyšetrenia ani jesť ani piť.

S akými ťažkosťami treba počítať ?

Štandardná výmena PEGu za výživový gombík je bezbolestný a málo rizikový výkon. Ťažkosti sa môžu objaviť pri zaseknutí terčika v tráviacom trakte po odstrihnutí PEGu. Ak sa objavia ťažkosti ako bolesti brucha, zápcha, zastavené vetry, vracanie, je potrebné ihneď kontaktovať lekára. Zrušenie PEGu gastroskopicky je zaťažené vyššou mierou

rizík. I napriek najväčšej pozornosti sa môžu v zriedkavých prípadoch vyskytnúť tieto komplikácie:

- Zriedkavo sa môže vyskytnúť mechanické poranenie sliznice tráviacej sústavy, hrtana a dýchacej trubice endoskopom, extrahovaným terčikom, prípadne pomocnými nástrojmi, alebo takým nafúknutím vzduchom, že dôjde k porušeniu (perforácii) steny tráviacej trubice. To by si vyžiadalo operačné riešenie, ktoré má svoje vlastné riziká.
- Zriedkavo môže dôjsť k zaseknutiu terčika pri jeho vzťahovaní v krčnom pažeráku alebo horných dýchacích cestách
- ak máte poruchu zrážania, alebo užívate lieky na riedenie krvi, upozorníte na to lekára a sestru (Warfarin, Anopyrin, Zyllt, Brillique, Eliquis, Pradaxa, Xarelto v tabletkách ..., alebo Clexane, Fragmin, Fraxiparine v podkožných injekciách...)
- Veľmi zriedkavo môže dôjsť k ovplyvneniu dýchania až k jeho zastaveniu, najmä ak sa podá injekcia na upokojenie. Zvýšená ostražitosť lekára a sestry pri vyšetrení znižuje túto možnosť na minimum.
- Veľmi zriedkavo sa vyskytuje precitlivosť (alergia) na injekčne podané lieky alebo na miestne znecitlivenie sliznice hltana. Ak máte alergiu na anestetiká alebo ťažkú prieduškovú astmu či chronický zápal priedušiek, upozorníte na to lekára a sestru.
- Vzácné dochádza k poruchám srdcovo cievneho systému, preniknutiu baktérii do krvného obehu alebo k zraneniu následkom polohovania pred, počas a po vyšetrení alebo aj k zraneniu chrupu (na kývajúce sa zuby upozorníte lekára a sestru).

Na čo by ste si mali dať pozor po výkone?

- Ak po vyšetrení pociťujete bolesti, alebo iné poruchy celkového stavu (závraty, nevoľnosť, vracanie krvi, čierna stolica, zastavenie vetrov), informujte o tom hneď svojho lekára.

Máte otázky k vysvetľujúcemu rozhovoru ?

Počas vysvetľujúceho rozhovoru sa máte pýtať na všetky otázky, ktoré vás zaujímajú, napríklad:

- prečo je tento výkon nevyhnutný ?
- existuje aj iná náhradná liečebná metóda ?
- vyplývajú z tohto výkonu pre mňa osobitne nejaké riziká, o ktorých sa v informačnom liste nepísalo ?

Informovaný súhlas pacienta na poskytovanie zdravotnej starostlivosti podľa §6 ods.4 Zák.č. 576/2004 Z.z.

týmto vlastnoručným podpisom potvrdzujem, že som dnešného dňa bol/-a ošetrojúcim zdravotníckym pracovníkom riadne informovaný/-á o:

- účele, povahe, následkoch a rizikách poskytnutia zdravotnej starostlivosti (podanie sedatíva + gastrofibroskopia + odstránenie a extrakcie perkutánnej endoskopickej gastrostomie + zavedenie nového výživového gombíku)
- možnostiach voľby navrhovaných postupov
- rizikách odmietnutia poskytnutia zdravotnej starostlivosti
- práve informovaný súhlas kedykoľvek slobodne odvolať

Poučenie bolo poskytnuté:

- a) zrozumiteľne, ohľaduplne, bez nátlaku, s možnosťou a dostatočným časom slobodne sa rozhodnúť pre informovaný súhlas
- b) primerane rozumovej a vôľovej vyspelosti a zdravotnému stavu mojej osoby.
- c) porozumel som obsahu vysvetľujúceho tlačiva

Dolupodpísaný/-a zároveň týmto potvrdzujem, že som neodmietol/- (tla) poučenie.

Súhlasím s plánovaným zákrokom

podpis lekára

dátum

podpis pacienta